

**Голубович І. В. Биография: силует на фоне Humanities
(методология анализа в социогуманитарном знании). –
Одеса: ЧП «Фридман», 2008. – 372 с.**

Монографія І. В. Голубович присвячена одній з актуальних проблем сучасного гуманітарного знання. Біографічний підхід, біографічний аналіз, біографічні методи дозволяють адекватно досліджувати такі важливі аспекти соціального життя, як суб'єктивність, інноваційність, повсякденну індивідуальну поведінку, особистісну інтерпретацію власного унікального життєвого досвіду і подій та процесів суспільно-історичного масштабу. В певному сенсі можна погодитися з позицією Ч. Р. Мілса, що соціальні науки мають справу саме із проблемами біографії, історії та їх взаємозв'язків у рамках соціальної структури. Тому саме слід позитивно оцінити спробу автора монографії, що рецензується, розробити теоретико-методологічні основи соціально-філософського аналізу біографії.

Голубович І. В. окреслює ще одну важливу перспективу свого монографічного дослідження. Біографія (біографічна традиція) потребує автентичної теоретичної доктрини та методологічних засад для осмислення свого місця та ролі в сучасній гуманітаристиці. В тексті монографії поставлені цілі та завдання реалізовані послідовно, на високому теоретичному рівні, з використанням досить широкої (але ж добре обгрунтованої) методологічної бази.

Сутність біографічного дискурсу на його соціоонтологічному рівні, а також пізнавальний профіль, можливості, границі біографічного підходу в науково-гуманітарному пізнанні осмисленню майже не піддавалися до ХІХ століття, підкреслює автор. Далі обгрунтовується ключова роль німецької філософсько-гуманітарної традиції у теоретичному повороті до цих проблем. Демонструється, що в «універсальній герменевтиці» Ф. Шляєрмахера міститься глибоко продумана теза про необхідність урахування біографічного контексту, перш за все, через теорію «психологічного тлумачення». Далі показано, що В. Дильтей визначив автобіографію та біографію як найвищі, «інструктивні» форми в структурі «наук про дух», він надав їм статусу «праклатинок історії» в контексті своєї версії «філософії життя». Відомий послідовник В. Дильтея Г. Миш поставив у центр своїх дослідницьких інтересів феномен автобіографії і глибоко проаналізував його в своїй багатотомній «Історії автобіографії», яка суттєво вплинула на розробку біографічної проблематики у ХХ столітті. Тому не випадково, що сучасна німецька соціальна філософія та теоретична соціологія звертають особливу увагу на феномен біографії і пізнавальні можливості біографічного підходу (наприклад, концепція «біографічного наративу» Ф. Щюце, де наголошується на гомології між

змістом біографічного досвіду та структурою біографічної нарації). Нажаль, автор монографії лише пунктиром торкається цих теоретичних розробок сучасних німецьких мислителів. В цілому, на наш погляд, слід було б більше уваги приділити варіантам біографічного підходу в сучасній соціології та психології. І. В. Голубович «виправдовує» лише обмеженість об'єму книги. Це зауваження не знижує загальної високої оцінки монографії, що рецензується. Погоджуємося з текстом авторською анотації: дійсно монографія «Біографія: силует на тлі Humanities (методологія аналізу в соціогуманітарному знанні)» буде корисним теоретичним підґрунтям для філософів, соціологів, психологів, культурологів, усіх кого хвилює таємниця життя-біографії.

Емма Гансова